

4.3.1.4. Οδηγίες προς Ωφελουμένους (Οδηγός)

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή και Θεσμικό Πλαίσιο	1
2. Σκοπός και Στρατηγικός Προσανατολισμός του Διαγωνισμού.....	1
3. Έννοια της Καινοτομίας στο Πλαίσιο του Διαγωνισμού.....	1
4. Ρόλος της Προθερμοκοιτίδας και Σύνδεση με την Επιχειρηματική Ωρίμανση.....	2
5. Διαδικασία Υποβολής και Υποχρεώσεις Συμμετεχόντων	2
6. Οδηγίες για την Ανάπτυξη του Business Plan	2
6.1. Περιγραφή Καινοτομικής Ιδέας (Πρόταση Αξίας).....	3
6.2. Ομάδας- Στόχος	3
6.3 Κοστολόγηση Καινοτομικής Ιδέας	3
6.4. Τιμολόγηση Καινοτομικής Ιδέας.....	4
6.5. Χαρακτηριστικά Οικολογικής Καινοτομίας.....	4
7. Κριτήρια Αξιολόγησης.....	4
8. Χαρακτηριστικά Επιτυχημένης Πρότασης.....	5
9. Διαφάνεια και Θεσμική Αξιοπιστία.....	5
10. Συμπεράσματα και Στρατηγική Προσέγγιση.....	5
11. Διακρίσεις, Βραβεύσεις και Βεβαιώσεις Συμμετοχής.....	5

1. Εισαγωγή και Θεσμικό Πλαίσιο

Ο παρών Οδηγός Συμμετοχής αποσκοπεί στην αναλυτική ενημέρωση και καθοδήγηση των ωφελουμένων που επιθυμούν **να λάβουν μέρος στον Διαγωνισμό Καινοτομικών Ιδεών του Υποέργου 4.3.1**. Το κείμενο αυτό δεν αποτελεί απλώς τεχνική περιγραφή της διαδικασίας υποβολής, αλλά ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο κατανόησης της φιλοσοφίας του Διαγωνισμού, της λογικής του επιχειρηματικού σχεδιασμού και των κριτηρίων αξιολόγησης.

Ο Διαγωνισμός εντάσσεται σε ένα ευρύτερο οικοσύστημα ενίσχυσης της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας και της βιώσιμης ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό, **η προώθηση καινοτόμων ιδεών** δεν αντιμετωπίζεται ως μεμονωμένη δράση, αλλά ως **μηχανισμός μετατροπής της γνώσης, της δημιουργικότητας και της ερευνητικής δραστηριότητας σε εφαρμόσιμες λύσεις με οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό αντίκτυπο**.

Η λειτουργία του Διαγωνισμού συνδέεται με τη στρατηγική επιχειρηματικότητας και καινοτομίας που αναπτύσσεται στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, ιδίως μέσω δομών υποστήριξης όπως η προθερμοκοιτίδα επιχειρηματικότητας, η οποία στοχεύει στην ωρίμανση ιδεών πρώιμου σταδίου και στη διαμόρφωση βιώσιμων επιχειρηματικών σχημάτων.

2. Σκοπός και Στρατηγικός Προσανατολισμός του Διαγωνισμού

Ο Διαγωνισμός αποσκοπεί στην ανάδειξη καινοτόμων και πρωτοποριακών ιδεών, στη δημιουργία βιώσιμων επιχειρηματικών σχημάτων και στην ενίσχυση της οικολογικής και βιώσιμης καινοτομίας. Δεν περιορίζεται στην απλή επιβράβευση δημιουργικών ιδεών, αλλά **επιδιώκει την ενίσχυση προτάσεων που παρουσιάζουν προοπτική εφαρμογής, οικονομικής βιωσιμότητας και θετικού περιβαλλοντικού ή κοινωνικού αντίκτυπου**.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε προτάσεις που ενσωματώνουν χαρακτηριστικά οικολογικής καινοτομίας, δηλαδή σε ιδέες που συμβάλλουν ουσιαστικά στη μείωση περιβαλλοντικού αποτυπώματος, στη βελτίωση ενεργειακής απόδοσης, στη βιώσιμη χρήση φυσικών πόρων και στην προώθηση της κυκλικής οικονομίας. Ο Διαγωνισμός ανταποκρίνεται στο παγκόσμιο αίτημα για βιώσιμη ανάπτυξη και ευθυγραμμίζεται με τις σύγχρονες ευρωπαϊκές πολιτικές πράσινης μετάβασης.

3. Έννοια της Καινοτομίας στο Πλαίσιο του Διαγωνισμού

Σύμφωνα με το Oslo Manual του ΟΟΣΑ, καινοτομία είναι νέο ή σημαντικά βελτιωμένο προϊόν, υπηρεσία, διαδικασία ή επιχειρηματικό μοντέλο που εφαρμόζεται στην πράξη. Στο πλαίσιο του Διαγωνισμού, **η καινοτομία μπορεί να λάβει διάφορες μορφές: προϊόντική, διαδικαστική, οργανωσιακή, κοινωνική ή οικολογική**.

Η καινοτομία δεν ταυτίζεται αποκλειστικά με τεχνολογική εφεύρεση. Μπορεί να αφορά νέο τρόπο παροχής υπηρεσιών, νέα προσέγγιση στην αγορά, νέο επιχειρηματικό μοντέλο ή νέα μέθοδο αξιοποίησης πόρων. **Το ουσιαστικό στοιχείο είναι η δημιουργία προστιθέμενης αξίας και η δυνατότητα εφαρμογής της ιδέας σε πραγματικές συνθήκες**.

4. Ρόλος της Προθερμοκοιτίδας και Σύνδεση με την Επιχειρηματική Ωρίμανση

Η προθερμοκοιτίδα επιχειρηματικότητας λειτουργεί ως δομή πρώιμης υποστήριξης ιδεών και ομάδων που βρίσκονται σε αρχικό στάδιο ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό, ο **Διαγωνισμός αποτελεί το πρώτο βήμα συστηματικής ωρίμανσης μιας ιδέας**. Η προθερμοκοιτίδα παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη, mentoring, ανάπτυξη επιχειρηματικών δεξιοτήτων, καθοδήγηση στη διαμόρφωση επιχειρηματικού μοντέλου και πρόσβαση σε δίκτυα συνεργασιών.

Οι συμμετέχοντες ενθαρρύνονται να προσεγγίσουν την υποβολή της πρότασής τους ως ευκαιρία στρατηγικής οργάνωσης και δομημένης σκέψης. **Η σύνδεση με την προθερμοκοιτίδα υπογραμμίζει ότι ο Διαγωνισμός δεν αποτελεί αποσπασματική δράση, αλλά μέρος ενός ολοκληρωμένου οικοσυστήματος καινοτομίας.**

5. Διαδικασία Υποβολής και Υποχρεώσεις Συμμετεχόντων

Οι ωφελούμενοι οφείλουν να υποβάλουν **πλήρως συμπληρωμένο** το έντυπο ανάπτυξης Business Plan στην ηλεκτρονική φόρμα που δημοσιεύεται στην Πρόσκληση για τον Διαγωνισμό Καινοτομικών Ιδεών. Η υποβολή πρέπει να είναι πλήρης, σαφής και τεκμηριωμένη.

Η περιγραφή της ιδέας πρέπει να παρουσιάζει με σαφήνεια το αντικείμενο, τη λειτουργία και το στοιχείο καινοτομίας. Η πρόταση αξίας πρέπει να τεκμηριώνει το όφελος για τον χρήστη. Η ομάδα-στόχος πρέπει να οριοθετείται με ακρίβεια. Η κοστολόγηση και η τιμολόγηση πρέπει να παρουσιάζουν οικονομική λογική και συνοχή. Η ενότητα οικολογικής καινοτομίας απαιτεί συγκεκριμένη τεκμηρίωση και όχι γενικές διακηρύξεις.

Επιπλέον, οι συμμετέχοντες οφείλουν να αποστείλουν **βιογραφικό σημείωμα του Επικεφαλής της Ομάδας σε ένα από τα e-mails της Τεχνικής Γραμματείας του Διαγωνισμού**, είτε στον κ. Γιάννη Κρουστάλη, στο kroustalis@uom.edu.gr είτε στην κα Κορίνα Σταματιάδου, στο kstamatiadou@uom.edu.gr.

6. Οδηγίες για την Ανάπτυξη του Business Plan

Το **Business Plan (Επιχειρηματικό Σχέδιο)** αποτελεί ένα συστηματικά δομημένο κείμενο στο οποίο αποτυπώνεται η επιχειρηματική ιδέα, ο τρόπος υλοποίησής της, η οικονομική της λογική και η στρατηγική ανάπτυξής της. Δεν πρόκειται απλώς για περιγραφή μιας ιδέας, αλλά για ένα εργαλείο οργάνωσης σκέψης που βοηθά τον/την ωφελούμενο/η να μετατρέψει μια δημιουργική σύλληψη σε **ρεαλιστικό και εφαρμόσιμο σχέδιο δράσης**. Μέσα από το επιχειρηματικό σχέδιο τεκμηριώνεται ότι η πρόταση **διαθέτει σαφή πρόταση αξίας**, απευθύνεται σε συγκεκριμένη **ομάδα-στόχο**, έχει **οικονομική βιωσιμότητα** και μπορεί να υλοποιηθεί με οργανωμένο τρόπο.

Το προτεινόμενο απλοποιημένο έντυπο ανάπτυξης business plan, έχει διαμορφωθεί ώστε να καθοδηγεί βήμα προς βήμα τους ωφελουμένους στην ανάπτυξη της ιδέας τους, παρέχοντας **αναλυτικές διευκρινίσεις των βασικών εννοιών** και σαφείς

κατευθύνσεις για κάθε ζητούμενο πεδίο. Στόχος του δεν είναι να επιβαρύνει τη διαδικασία με υπερβολική γραφειοκρατία, αλλά να διασφαλίσει ότι όλες οι προτάσεις θα παρουσιαστούν με **συγκρίσιμο, διαφανή και επιστημονικά τεκμηριωμένο τρόπο**, διευκολύνοντας τόσο τους συμμετέχοντες όσο και την Επιτροπή Εμπειρογνομόνων. Το έντυπο ενσωματώνει και ειδική μέριμνα για την ανάδειξη στοιχείων **οικολογικής καινοτομίας και βιώσιμης ανάπτυξης**, ανταποκρινόμενο στον στρατηγικό προσανατολισμό του Διαγωνισμού και στις σύγχρονες απαιτήσεις της πράσινης μετάβασης. Ειδικότερα:

6.1. Περιγραφή Καινοτομικής Ιδέας (Πρόταση Αξίας)

Η ενότητα αυτή αποτελεί τον πυρήνα του επιχειρηματικού σχεδίου. **Οι ωφελούμενοι καλούνται να περιγράψουν με σαφήνεια το προϊόν, την υπηρεσία, τη διαδικασία ή το επιχειρηματικό μοντέλο που προτείνουν.** Η έννοια της καινοτομίας δεν περιορίζεται αποκλειστικά σε τεχνολογική ανακάλυψη, αλλά περιλαμβάνει **κάθε ουσιαστική βελτίωση που δημιουργεί αξία στην πράξη.** Η περιγραφή πρέπει να αναφέρεται στα βασικά χαρακτηριστικά του προϊόντος / υπηρεσίας της λύσης και στο τον τρόπο λειτουργίας ή εφαρμογής της. Παρακαλούμε περιγράψτε κατανοητά και τεκμηριωμένα τα βασικά χαρακτηριστικά και τις ιδιότητες του προτεινόμενου προϊόντος / υπηρεσίας. Η πρόταση αξίας αναφέρεται στο συγκεκριμένο σύνολο ωφελειών που αποκομίζει ο χρήστης από τη χρήση του προϊόντος ή της υπηρεσίας.

Ο συμμετέχων καλείται να εξηγήσει ποια ανάγκη ικανοποιείται, ποιο πρόβλημα επιλύεται και με ποιον τρόπο η προτεινόμενη λύση υπερτερεί έναντι εναλλακτικών επιλογών. Η ενότητα αυτή απαιτεί σαφήνεια σκέψης και ικανότητα σύνδεσης της ιδέας με πραγματικές ανάγκες της αγοράς. Η πρόταση αξίας δεν είναι γενική διακήρυξη, αλλά συγκεκριμένη διατύπωση του λόγου για τον οποίο κάποιος θα επιλέξει τη συγκεκριμένη λύση.

6.2. Ομάδας- Στόχος

Η ενότητα αυτή **αφορά τον προσδιορισμό των δυνητικών χρηστών ή πελατών.** Ο συμμετέχων οφείλει να περιγράψει τα βασικά δημογραφικά, επαγγελματικά ή κοινωνικά χαρακτηριστικά της ομάδας στην οποία απευθύνεται η πρόταση. Παράλληλα, είναι σημαντικό να αποτυπωθεί αν η αγορά είναι τοπική, εθνική ή διεθνής και εάν υπάρχουν ενδείξεις ζήτησης. Η σαφής οριοθέτηση της αγοράς-στόχου αποτελεί κρίσιμο στοιχείο για την αξιολόγηση της βιωσιμότητας.

6.3 Κοστολόγηση Καινοτομικής Ιδέας

Η κοστολόγηση αναφέρεται **στη συστηματική εκτίμηση των απαιτούμενων δαπανών για την υλοποίηση της ιδέας.** Περιλαμβάνει τόσο το αρχικό κόστος εκκίνησης (ανάπτυξη, εξοπλισμός, τεχνολογική υποδομή, άδειες) όσο και τα λειτουργικά έξοδα (μισθοδοσία, συντήρηση, προώθηση, λειτουργικά κόστη). **Στόχος**

δεν είναι η πλήρης χρηματοοικονομική μελέτη, αλλά η απόδειξη ότι ο συμμετέχων έχει ρεαλιστική αντίληψη των οικονομικών απαιτήσεων της πρότασης. Η ενότητα αυτή συμβάλλει στην αξιολόγηση της οικονομικής ωριμότητας και της βιωσιμότητας του σχεδιασμού.

6.4. Τιμολόγηση Καινοτομικής Ιδέας

Η τιμολόγηση αφορά τη στρατηγική καθορισμού της τιμής και τη διαμόρφωση του μοντέλου εσόδων. Ο συμμετέχων καλείται να εξηγήσει εάν η διάθεση θα γίνεται μέσω εφάπαξ πώλησης, συνδρομητικού μοντέλου, συνεργασιών B2B ή άλλου σχήματος, καθώς και ποια είναι η λογική καθορισμού της τιμής. **Η ενότητα αυτή συνδέεται με την πρόταση αξίας και την κοστολόγηση και αποτυπώνει εάν η ιδέα μπορεί να δημιουργήσει οικονομικά βιώσιμο μοντέλο λειτουργίας. Η στρατηγική εσόδων πρέπει να είναι συνεκτική με τα χαρακτηριστικά της αγοράς-στόχου.**

6.5. Χαρακτηριστικά Οικολογικής Καινοτομίας

Η ενότητα αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία για τον παρόντα Διαγωνισμό. Ο συμμετέχων καλείται να τεκμηριώσει εάν και με ποιον τρόπο η πρόταση μειώνει το περιβαλλοντικό αποτύπωμα, βελτιώνει την αποδοτικότητα χρήσης πόρων, προωθεί την κυκλική οικονομία ή ενισχύει βιώσιμες πρακτικές παραγωγής και κατανάλωσης. Η οικολογική καινοτομία δεν περιορίζεται μόνο σε «πράσινα» προϊόντα, αλλά μπορεί να αφορά διαδικασίες, επιχειρηματικά μοντέλα ή υπηρεσίες που επιφέρουν περιβαλλοντική βελτίωση. Ζητείται σαφής σύνδεση της πρότασης με τη βιώσιμη ανάπτυξη και το ευρύτερο παγκόσμιο αίτημα για περιβαλλοντική υπευθυνότητα.

7. Κριτήρια Αξιολόγησης

Η αξιολόγηση πραγματοποιείται βάσει προκαθορισμένων κριτηρίων που αντιστοιχούν πλήρως στις ενότητες του Business Plan. Η κατάταξη των προτάσεων βασίζεται στον σταθμισμένο συνδυασμό βαθμολογίας ως προς τον βαθμό καινοτομίας, τη σαφήνεια πρότασης αξίας, την τεκμηρίωση ομάδας-στόχου, την οικονομική ρεαλιστικότητα, τη στρατηγική τιμολόγησης, τη συνοχή επιχειρηματικού σχεδιασμού και την ουσιαστική ενσωμάτωση οικολογικής καινοτομίας.

Ιδιαίτερη βαρύτητα αποδίδεται στο κριτήριο της οικολογικής και περιβαλλοντικής καινοτομίας. Η προτεραιότητα σε πράσινες και βιώσιμες προτάσεις αποτελεί στρατηγική επιλογή του Διαγωνισμού.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας, υπερισχύει η πρόταση με υψηλότερη βαθμολογία στην περιβαλλοντική καινοτομία.

8. Χαρακτηριστικά Επιτυχημένης Πρότασης

Μια επιτυχημένη πρόταση χαρακτηρίζεται από σαφήνεια, τεκμηρίωση και συνοχή. Δεν αρκεί η δημιουργικότητα. Απαιτείται ρεαλισμός, οικονομική κατανόηση, στρατηγική σκέψη και περιβαλλοντική υπευθυνότητα.

Η πρόταση πρέπει να παρουσιάζει εσωτερική συνέπεια μεταξύ όλων των ενοτήτων. Η πρόταση αξίας πρέπει να συνδέεται με την ομάδα-στόχο. Η τιμολόγηση πρέπει να συνδέεται με την κοστολόγηση. Η περιβαλλοντική διάσταση πρέπει να ενσωματώνεται στο επιχειρηματικό μοντέλο και όχι να αποτελεί αποσπασματική αναφορά.

9. Διαφάνεια και Θεσμική Αξιοπιστία

Η διαδικασία αξιολόγησης διενεργείται από αρμόδια επιτροπή Εμπειρογνομώνων, που την συνθέτουν διακεκριμένοι εκπρόσωποι της ακαδημαϊκής κοινότητας, του επιχειρηματικού κόσμου και φορέων υποστήριξης της επιχειρηματικής δράσης. **Η διαφάνεια, η αντικειμενικότητα και η συγκρισιμότητα των προτάσεων αποτελούν θεμελιώδεις αρχές της διαδικασίας.**

10. Συμπεράσματα και Στρατηγική Προσέγγιση

Ο Διαγωνισμός Καινοτομικών Ιδεών δεν αποτελεί απλώς διαδικασία επιλογής, αλλά **μηχανισμό καλλιέργειας επιχειρηματικής σκέψης**. Οι ωφελούμενοι καλούνται να προσεγγίσουν την υποβολή με στρατηγικό τρόπο, αξιοποιώντας το Business Plan ως εργαλείο ωρίμανσης της ιδέας τους. **Η έμφαση στην οικολογική καινοτομία ανταποκρίνεται στη σύγχρονη ανάγκη για βιώσιμη ανάπτυξη**. Οι προτάσεις που ενσωματώνουν υπεύθυνη περιβαλλοντική διάσταση έχουν αυξημένες πιθανότητες διάκρισης.

Ο **Οδηγός** αυτός στοχεύει να παρέχει **σαφή, ολοκληρωμένη και θεσμικά συνεπή καθοδήγηση**, ώστε οι ωφελούμενοι να υποβάλουν προτάσεις υψηλής ποιότητας, ικανές να μετατραπούν σε βιώσιμες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες.

11. Διακρίσεις, Βραβεύσεις και Βεβαιώσεις Συμμετοχής

Στο πλαίσιο του Διαγωνισμού Καινοτομικών Ιδεών θα απονεμηθούν επίσημες διακρίσεις και βραβεύσεις, με στόχο την αναγνώριση της αριστείας, της καινοτομικής πρωτοβουλίας και της συμβολής στη βιώσιμη επιχειρηματικότητα.

Βράβευση θα απονεμηθεί στις τρεις (3) πρώτες προτάσεις της τελικής κατάταξης. Η βράβευση αποτελεί θεσμική αναγνώριση της εξαιρετικής επίδοσης, του υψηλού βαθμού καινοτομίας και της συνολικής επιχειρηματικής και περιβαλλοντικής υπεροχής των συγκεκριμένων ιδεών. Οι βραβευθείσες προτάσεις θα ανακοινωθούν επίσημα σε ειδική εκδήλωση ή μέσω θεσμικής ανακοίνωσης του Φορέα Υλοποίησης.

Τιμητική Διάκριση θα απονεμηθεί στις καινοτομικές ιδέες με σειρά κατάταξης από αα4 έως αα10. Η τιμητική διάκριση αποσκοπεί στην αναγνώριση της ποιότητας, της ωριμότητας και της στρατηγικής πληρότητας των προτάσεων που συγκέντρωσαν υψηλή βαθμολογία.

Βεβαίωση Συμμετοχής θα χορηγηθεί σε όλους τους συμμετέχοντες που υπέβαλαν πλήρη και επιλέξιμη πρόταση, ανεξαρτήτως κατάταξης. Η βεβαίωση αυτή επιβεβαιώνει τη συμμετοχή στον Διαγωνισμό και αναγνωρίζει τη συμβολή των ωφελουμένων στην ενίσχυση της καινοτομίας και της βιώσιμης επιχειρηματικότητας.

Η πρόβλεψη τιμητικών διακρίσεων, βραβεύσεων και βεβαιώσεων συμμετοχής γίνεται με σκοπό να ενισχύσει τον θεσμικό χαρακτήρα του Διαγωνισμού, να καλλιεργήσει κουλτούρα αριστείας και να αναγνωρίσει τη δημιουργική προσπάθεια όλων των συμμετεχόντων.